מאי נאו דלא בעל · דאשון מגבלה וקאמר רב אינה צריכה גט מפני דחלו קידושין הראשונים כמגבלה: **כשבעל** · לפיכך אינה צריכה גט מפני דבעולה שבעל הראשון מגבלה סתמא לפם קדושין נתכוין דיודע היה שאין קידושי קטנה כלום: **על תנאי** · שאין עליה גדרים או מומין: **וכנסה סתם** · ואח"כ נמצאו עליה גדרים צריכה גט דביאה לפם קידושין הואי דיודע היה שאין קידושין הראשונים כלום: ה"ג צריכה דאי איתמר בהא בהא קאמר רב משום דליכת תנאי והכי איתא בכתובות פ' המדיר (דף עג-): **דאי איתמר בהא**: גבי קטנה שלא מיאנה בהא קאמר רב דאסיק אדעתי' לבעול לפם קידושין מגבלה משום דליכת תנאה אין פסול קידושין הראשונים משום תנאי אלא משום קטנות ואדם יודע שאין קידושין הראשונים כלום וחזר ובעל לפם קידושין: **אבל בבגיה** · דאיכא תנאי אימת מודה לשמואל ואדעתא דתנאי בעיל כסבור שאין עליה גדרי סוקיימא תנאי שביניהם: **אבי כורסייא** · באפריון וקס"ד כשאר חופות שמציין לא בעולה ואפ"ה לא הצריכה גיטא מבתרא אלמא חלו קדושי קמאי: **מינכס נכסי** · ונתקדשה בבעילה מגבלה: **וקא אפקעינהו לקידושין מיניה** · דכל דמקדש תולה בדעת חכמים הוא דהא כדת משה וישראל קאמרינן ורבנן אמרי דמוסף אשה מבעולה לא ניהוי קידושין: **תינח דקדיש בכספא** · איכא למימר דאפקעינהו לקידושין ושוו מעות מתנה דהפקר ב"ד היה הפקר: **קדיש בציאה** · מאי הפקר ב"ד איכא למימר: **שויוה לבעילתו בעילת זנות** · והוה בדעתם תלה: **כר' אליעזר** · דמלמדין הקטנה למאן: **מתני'** · **שתי יתומות** · בכריות: **או חליצה** · לאחר שתגדיל: **קטנה וחרשת** · לא ידענן בהי ניחא ליה והי תשיבה אשתו טפי: **גמ'** **וחרשת בת חליצה היא** · דקתני מתניתין וכן שתי חרשות: **כי היכי דעל** · לבעל הראשון שכנסה ברמיזה הכי נמי נפיק מיבם ברמיזה: **נשואין שתי נכריות** · פקחת לפקח וחרשת לחרש: **כונס** · שאינה בת חליצה משום קרייה אלא כונסה ואם רצה להוציאה אח"כ מוציאה בגט בכסף שנכנסה ברמיזה כך תלא ברמיזה ולא צריכה חליצה: **כונס ואין מוציאה לעולם** · שאין גיטו מפקיע קידושי אחיו פקח שהזקיקו לו ליבום: חולץ

קסבר שמואל כל הבועל על דעת קידושין הראשונים הוא בועל · וא"ת לשמואל דליית ליה דקדושין גדלי בהדה מ"ט דר"ג ולעיל ברים פ"ב (דף יח-) משמע דשמואל אית ליה מילתא דר"ג דפריך אמילתיה ואי אין זיקה מיבטל הכא אמר ר"ג כו' וי"ל דלשמואל נ"ל דמיירי (ב) כדמפרש בהדיא שבועל לפם קידושין ועוד אור"י דהתם כיון דיבמתו ואשתו שתיהן לפניו אפילו בסתמתן בועל לפם קידושין כדי לדחות יבמתו ממנו דבאשתו ניחא ליה מיבמתו ומיהו קשה דתיקשה לשמואל מדרבנן דרבי אליעזר כשהחזירה כשהיא קטנה וגדלה אלמא דסתמתן בועל לפם קידושין דליכת למימר דאיירי כשפירש שבועל לפם קידושין דא"כ היכי פריך מיניה בהמדיר (כתובות דף עג: ופס) *לרב אלא ע"כ כשבועל סתם ולא מלי לאוקומי כשפירש דא"כ הייט החזירה כשהיא גדולה ואר"י דשמואל סבירא לי' כר"ש בן יהודה (משום ר' שמעון) דאמר בהמדיר (ג"ז שם) אם בעלו לא קנו אי נמי כר' שמעון דאמ' שמואל* משום רבי שמעון והיא לא נתפשה כו': **והא** אפליגו בה חדא זימנא · תימה לר"י והא תרוייהו לריכי דאי אתמר הכיא דאמר רב לריכה גט מספק דלא ידענן אי בעל לפם קידושין אם לאו קמ"ל דאין לריכה גט מפני דודאי לאשון בעל לפם קידושין ואי אתמר הכיא דקאמר שמואל לריכה גט מפני ה"א הייט מספק דודאי לאשון מדאוליינהו דשמא לפם קידושין בעל ואר"י דהכי פריך והא אפליגו בה חדא זימנא ואמאי אפליגו בשני מקומות דבחד מהכך הוה מלי לאשמועי' ולימא הכי קדשה על תנאי ובעל רב אמר לריכה גט מראשון ולא מפני ושמואל אמר אין לריכה גט מראשון אלא מפני אי נמי ליתני בחידך קטנה שהגדילה ועמדה ונשאת רב אמר אינה לריכה גט מפני אלא שמואל אמר לריכה גט מפני ולא מראשון מה"ת אבל מדרבנן לריכה:

בהדיא קאמר רב משום דאיכא תנאי אחרי אחליה לתנאיה · פי' משום דאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות אית לן למימר דאחליה לתנאיה והיה בדעתו שיחולו קידושי כסף מדלא הזכיר התנאי אבל בהא ליכא בעילת זנות שהרי יש שם קדושין דרבנן ועוד ליכא קדושין הראשונים דימא שיחולו אימא מודי ליה לשמואל ובקונטרס הגיה הכא לריכותא דכתובות ואין למחוק גירסא זו דהא למ"ד בהמדיר (כתובות דף עד-) קידשה ע"מ ובעל ד"ה לריכה הימנו גט ואפ"ה פליגי (שם דף עג. ופס) *בקטנה שלא מיאנה והגדילה ונעמדה ונשאת א"כ פשיטא ליה טפי

מאי לאו *דלא בעל לא דבעל אי דבעל מאי טעמא דשמואל קסבר כל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל **והא** פליגי בה חדא זימנא דאיתמר *קדשה על תנאי וכנסה סתם רב אמר צריכה הימנו גט ושמואל אמר אינה צריכה הימנו גט רב אמר [2]צריכה הימנו גט כיון דנסבה אחולי אחליה לתנאיה ושמואל אמר אינה צריכה הימנו גט כל הבועל על דעת קדושין הראשונים הוא בועל צריכא (ג) דאי איתמר ההיא בההיא קאמר רב משום דאיכא תנאה וכיון דבעל אחליה לתנאיה אבל בהא אימא מודה ליה לשמואל ואי איתמר בהא בהך קאמר שמואל אבל בהך אימא מודה ליה לרב צריכא ומי אמר רב כי בעל אין אי לא בעל לא והא ההיא עובדא דהוה בנרש ואיקדישה כשהיא קטנה וגדלה ואותביה אבי כורסייא ואתא אחרינא וחטפה מיניה ורב ברונא ורב חננאל תלמידי דרב הוו התם ולא הצריכוה גיטא מבתרא אמר רב פפא בנרש מינסב נסיבי והדר מותבי אבי כורסייא רב אשי אמר הוא עשה *שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה אמר ליה רבינא לרב אשי *תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי שויוה רבנן לבעילתו בעילת זנות אמר רב יהודה אמר שמואל *הלכה כרבי אליעזר וכן אמר רבי אלעזר הלכה כרבי אליעזר: **מתני'** יומי שהיה נשוי לשתי יתומות קטנות ומת ביאתה או חליצתה של אחת מהם פוטרת צרתה וכן שתי חרשות קטנה וחרשת [3]אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה [4]פקחת וחרשת ביאת הפקחת פוטרת החרשת ואין ביאת החרשת פוטרת את הפקחת [5]גדולה וקטנה ביאת הגדולה פוטרת הקטנה ואין ביאת הקטנה פוטרת הגדולה: **גמ'** וחרשת בת חליצה היא והתנן *חרש שנחלץ וחרשת שחלצה וחולצת מן הקטן חליצתה פסולה אמר רב גידל אמר רב [6]אביאה *רבא אמר אפילו תימא אחליצה כאן בחרשת מעיקרא כאן בפקחת ואח"כ נתחרשה חרשת מעיקרא כי היכי דעל הכי נפק פקחת ואחר כך נתחרשה לא דמעכבא בה קרייה איתיביה אביי וחרשת מעיקרא בת חליצה היא והתנן* שני אחין אחד פקח ואחד חרש נשואין לשתי נכריות אחת פקחת ואחת חרשת מת חרש בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פקחת כונס ואם רצה להוציא יוציא מת פקח בעל פקחת מה יעשה חרש בעל חרשת כונס ואינו מוציא לעולם מאי לאו בחרשת מעיקרא וקתני כונס אין חולץ

במקדש ע"מ דלריכה גט מבקטנה שלא מיאנה דכותיה מיתוקמא הך לריכותא דהכא ולריכותא דכתובות (ג"ז שם) אליבא דאמוראי* **לפיכך** עשו לו שלא כהוגן ואפקעינהו לקידושי מיניה · מספקא לר"י אי טעמא דאפקעינהו משום דכל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש או משום דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה מדלא הזכיר כאן כמו שהזכיר בכל מקום כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש: **והרשת** בת חליצה היא והתנן כו' · וא"ת תיקשי נמי מקטנה דתנן במתניתין דחליצת אחת מהן פוטרת לרתה ואילו בפרק מלות חליצה (לעיל דף קד:) תנן קטנה שחלצה תחלוץ משתגדיל ואם לא חלצה חליצתה פסולה ומיהו בקונטר' פי' דחליצתה לכשתגדיל פוטרת לרתה ועוד דאיכא לאוקמא מתני' דהכא כר' יוסי דאמר אשה בין גדולה בין קטנה ולפי הירושל' דגרסי' לעיל ואם לא חלצה חליצתה כשרה אחי שפיר טפי:

מאי

עין משפט נר מצוה

כה א מיי' פי"ח מהלכות גירושין הל' ו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סי' קכה סעיף כח:

כו ב מיי' פ"ז מהל' אישות הלכה כג סמג עשין מח טוש"ע שם סימן לח סעיף לה:

כז ג מיי' פ"ה מהלכות יבום הל' כג סמג עשין נ טוש"ע שם סי' קמו סעיף ב:

כח ד מיי' שם הל' כד טוש"ע שם סע"ח:

כט ה מיי' שם הל' כה טוש"ע שם סע"ט:

ל ו מיי' שם טוש"ע שם סע"ג:

לא ז מיי' שם הלכה כג טוש"ע שם סע"ג:

[ל"ל ולרבה]

[לעיל ק:]

תוס' חד מקמאי

מ ס ק נ א דשמעתא' דהרשת לאו בת חליצה היא אפי' חרשת דמעיקרא דקדושי' אינם אלא מדרבנן · הא דתנן קטנה וחרשת אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה ל"ש נפלה לו מאחיו פקח ול"ש נפלה לו מאחיו חרש:

מסורת הש"ס

הגהות הב"ח

(א) גמ' צריכה (דאי איתמר וכו' צריכה) תא"ל וג"כ גילסת רש"י דאי איתמר בהא בהא קאמר רב משום דליכת תנאה אבל בהא דליכת תנאה אימא מודה לשמואל ואי איתמר בהסיא בהסיא קאמר שמואל אבל בהא אימא מודה ליה לרב צריכה: (ב) תוס' ד"ה כדמפרש:

[ל"ל רבה כדמסיק לנסוף תיובתא דרבנן]

לקמן קיב:

[ל"ל והכא בקטנה]

[ועי' תוספות כתובות עג. ד"ה בהסיא]

לב א ב מיי' פ"ה מהל' יבום הל' כד סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קעא סעיף ה ועיין במ"מ:

מאי לאו מדהוא פקח מעיקרא · דהכי משמע שפקח נשא חרשת משמע שבשעת נישואין היה זה פקח ולו חרשת אבל בבעל קמייתא דחרש בעל חרשת לא מצי לאוקומי בחרשת מעיקרא דומיא דפקח בעל פקחת דהא לא שייכי מידי אהדדי:

וכי תימא הכא נמי בפקח ואח"כ נתחרש ומי מצי מפיק לה · הוה מצי לאקשויי טפי דכיון דפקח הוה דנשואין דאורייתא הוי אמאי צריך לגרש את אשתו דקתני ומוליא את אשתו בגט והלא הלא אחותה משום אחות אשה אלא לרבות' נקטיה דאפי' היה צריך גט מי מצי לאפוקי: **אי** נשתטה לא יוציא עולמית · וא"ת מאי קושיא והא דשב"ג פליג עליה בפ' מי שאחזו (גיטין דף עא· ושם) ואית ליה בפקח ואח"כ נתחרש הוא היה כותב ואחרים חותמים ועוקי הך משנה כרשב"ג וי"ל דלא בעי לאוקומי כרשב"ג כיון דרישא לא מיתוקמא כוותיה ההיא דנקט חרש או נשתטה ועוד דבלאו הכי הוה פריך ליה *ומי מצי לגרש את אשתו כדמפרש: **ותנן** גבי נכריות כונס אין חולץ לא איסתיק· הכא לא בעי לשנויי הא כדאיתא והא כדאיתא דלאיתא כדמשני לעיל גבי פקח וחרשת שהם שני מינין אבל הכא שניהם חרשים ובמין אחד לא שייך למימר הא כדאיתא והא כדאיתא: **מאי** טעמא לא תותביה מהא · תימה לר"י דמה היה בדעתו של אביי שלא הקשה לו מזאת הבבא שהיא ראשונה וקושיא טובה ולא היה צריך לכל אלו הבבות:

וקמקמו לקוותא · פי' בקונטרס מקשין קושיות זה לזה וכן פי' ר"ת והביא ראיה מר' יהושע קיהה וטהר (נעניס פ"ב מי"ח) דקדק בדבר הרבה וטיהר: **קסבר** רב חרשת קטנה ומשויירת קטנה קטיה כו' · וא"ת והיכי שמעינן דקסבר רב הכי דלמא לעולם מספקא ליה אי חרשת קטנה ומשויירת קטנה קטיה ואינה קטיה לו איפכא להכי קאמר כונס את החרשת ומוציאה בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל דמספיקא אזיל לחומרא וי"ל דקים ליה לרב חסדא דחדא קטנה ומשויירת וחדא קטיה ואינה קטיה אלא דהוא לא הוה ידע מי מינייהו והשתא פשיטא לחרשת(ד) משויירת וקטנה קטיה ואינה קטיה ומברייתא נמי מצי למפשט דקטנה קטיה ואינה קטיה אבל כל כמה דלא ידע ברייתא פשיט ממילתיה דרב:

תיתיב

חולץ לא לא בפקחת ואחר כך נתחרשה תא שמע *שני אחין פקחין נשואין שתי נכריות אחת פקחת ואחת חרשת מת פקח בעל החרשת מה יעשה פקח בעל פקחת כונס ואם רוצה להוציא יוציא מת פקח בעל פקחת מה יעשה פקח בעל חרשת או חולץ או מייבם מאי לאו מדהוא פקח מעיקרא היא נמי חרשת מעיקרא וקתני כונס אין חולץ לא מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא איתיביה *שני אחין אחד פקח ואחד חרש נשואין שתי אחיות אחת פקחת ואחת חרשת מת פקח בעל חרשת מה יעשה פקח בעל פקחת כונס ואם רוצה להוציא יוציא מת פקח בעל פקחת מה יעשה פקח בעל חרשת תצא משום אחות אשה מת פקח בעל פקחת מה יעשה חרש בעל חרשת מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו אסורה לעולם וכי תימא ה"נ בפקח ואחר כך נתחרש מי מצי מפיק והתנן *נתחרשה יוציא נשתטית לא יוציא נתחרש הוא או נשתטה לא יוציא עולמית אלא לאו בחרש מעיקרא ומדהוא חרש מעיקרא היא נמי חרשת מעיקרא ומדאחיות חרשות מעיקרא נכריות נמי חרשות מעיקרא ותנן גבי נכריות כונס אין חולץ לא אישתיק כי אתא לקמיה דרב יוסף א"ל מ"ט תותביה מהא דיכול לשנויי לך אחיות חרשות מעיקרא נכריות פקחות ואח"כ נתחרשו אלא איבעי לך לאותביה מהא *שני אחין חרשין נשואין שתי אחיות פקחות או שתי אחיות חרשות או שתי אחיות אחת פקחת ואחת חרשת וכן שתי אחיות חרשות נשואות לשני אחין פקחין או לשני אחין חרשין או לשני אחין אחד פקח ואחד חרש הרי אלו פטורות מן החליצה ומן הייבום ואם היו נכריות יכנוסו ואם רצו להוציא יוציאו היכי דמי אילימא בפקחים ולבסוף נתחרשו מי מצי מפקי והתנן (ה) *נשתטית לא יוציא נתחרש הוא או נשתטה לא יוציא עולמית אלא לאו אחרשין מעיקרא ומדהן חרשין מעיקרא אינהו נמי חרשות מעיקרא וקתני אם היו נכריות יכנוסו יכנוסו אין יחלצו לא תיובתא דרבה תיובתא: קטנה וחרשת וכו': אמר רב נחמן אשכחתיה לרב אדא בר אהבה ולרב חנא חתניה דיתבי וקמקמו אקוותא בשוקא דפומבדיתא ואמרי הא דתנן קטנה וחרשת אין ביאת אחת מהן פוטרת צרתה הני מילי דנפלה ליה מאחיו פקח דלא ידעינן אי בקטנה ניחא ליה אי בחרשת ניחא ליה אי בקטנה ניחא ליה דאתיא לכלל דיעה אי בחרשת ניחא (ג) דגדולת היא ובת ביאה היא אבל נפלה מאחיו חרש ודאי בחרשת ניחא ליה דבת ביאה היא ובת מיניה היא ואמינא להו אנא *אפילו נפלה ליה מאחיו חרש נמי מספקא ליה ²כיצד תקנתן אמר רב חסדא אמר רב כונס החרשת ומוציאה בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ אמר רב חסדא ש"מ קסבר רב חרשת קנויה ומשויירת קטנה קנויה ואינה קנויה דאי ס"ד חרשת קנויה ואינה קנויה קטנה קנויה ומשויירת חרשת אמאי כונס ומוציאה בגט

תיתיב

בגט · דחלילת קטנה תפסל לה עליה: **חרשת קנויה כמקלת ומשויירת.** קטנה ספק קטיה כולה ספק אינה קטיה כלל דבשתיהן קטיות ומשויירות ליכא למימר דממתני' שמעינן לה דא"כ תיפטר חדא בביאת חברתה ושתיהן ספק נמי ליכא למימר מדקתני סיפא דמתני' בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת פסל את הקטנה בא יבם על החרשת וחזר ובא על הקטנה פסל את החרשת ואי שתיהן ספק קמייתא

תיתיב

מוליא אשתו בגט · דזיקת אחותה פקחת אוסרתה שנישואיה גמורין וזו ספק ואין כח בקידושיה לפטור את אחותה משום אחות אשה: **ואשת אחיו אסורה לעולם** · דחרש לא מצי חלין ומיכנס נמי לא מצי כניס לה דאחות *גרושתו היא דאחותה חרשת היתה קנויה במקצת לאחיו החרש הילכך לא אפשר (שהרי אחות גרושתו היא) ומהך מסגיתין לא מוחיב ליה לרבא דהכא מדינא לא חלין האי חרש לפקחת שהרי אשת פקח היתה וזיקתו גמורה וליכא למימר כי היכי דעל הכי נפיק אלא להכי מייתי לה לגלויי אהך תרתי תיובתי קמייתא דבחרשת וחרש מעיקרא קמיירי דהא כולהו תניא להו גבי הדדי במתני' לקמן בחרש שנשא פקחת(דף קיב:): **מי מצי מפיק** · דקתני מוליא את אשתו בגט ומדקתני בגט משמע שהיא מותרת לאחרים: **נשתטית לא תצא** · פקחת שנשתטית לא תצא מבעלה אע"פ שהאשה יולאת לרצון ושלא לרצון רבנן תקון שלא תצא כדי שלא יהגו בה מנהג הפקר לפי שאינה יודעת לשמור עצמה אבל נתחרשה יולאת דלא בעינן דעת אשה בגט שהרי אפי' פקחת בעל כרחה מוליא והכא לא תקון רבנן מידי דהא יודעת לשמור עצמה: **נתחרש הוא כו'** · דקידושיו היו גמורין וגירושין בלא דעת: **נכריות נמי** · הכך תרתי דלעיל חרשות מעיקרא קאמר דהא גבי הדדי תניין והמגמגם לומר למה לי כל הכך דיוקי דקאמר מדהוא חרש מעיקרא איהי נמי חרשת מעיקרא כו' ומדאחיות חרשות מעיקרא כו' לותיב מחד ומדהוא חרש מעיקרא הכך נמי דלעיל חרשות מעיקרא וקתני בהו כונס אין חולץ לא לאו מילתא היא דכל הכך חרשין (ג) דלעיל נפלה לפניהן פקחת מכח קידושי פקח וליכא למימר כי היכי דעל הכי נפק אבל בחרשת דלעיל איכא למימר הכי ואפילו הכי קתני כונס פקח ולא חולץ: **שני אחין חרשין** · נישואיהן שוין בין שהן פקחות בין שהן חרשות בין אחת פקחת ואחת חרשת שהרי כניסתן לבעליהן ברמיזה וכן שתי חרשות כניסתן ברמיזה ואע"פ שהן פקחין או אחד פקח ואחד חרש נישואיהן שוין הילכך יולאת היבמה משום אחות אשה: **ואם היו נכריות** · ומת אחד מהן יכנס השני דלאו בר חליצה הוא לו היא אינה בת חליצה: ומדהן חרשין מעיקרא כו' ל"ג דבלאו הכי מצי מותיב מינייהו: **ומקוו אקוותא** · מקהילים תלמידים סביבם שהיו באים לשמוע דבריהם ל"א דמקמו אקהתא משיבין קושיות זל"ז: **כיצד תקנתן** · דקטנה וחרשת הואיל ואין האחת פוטרת צרתה וחרשת לאו בת חליצה היא דיפוק תרוייהו בחליצה ואי מייבם לה וחלץ לקטנה כשתגדיל מיפסלא קמייתא עליה דקס ליה בלא יבמה דהא ביאה דחרשת לא דחיא זיקה דימא אין אחריה כלום: **כונס את החרשת ומוליאה**

נקמן קיב:

נקמן קיב: [קיד:]

נקמן קיב:

ג"ז שם וגיטין עא:

נקמן קיב: גיטין עא:

ס"א אשתו

ס"א אין זה

ס"א ואמאי צריך

הגהות הב"ח

(א) גמ' וכתבן נתחרש הוא לו נשתטה כנ"ל ותיבות נשתטית לא יוציא ממתק: (ב) שם ניתא ליה דגדולה היא: (ג) רש"י ד"ה נכריות וכו' דכל הכך חרשין נפלה כנ"ל ותיבת דלעיל ממתק: (ד) תוס' ד"ה קסבר וכו' פשיטא דחרשת קטיה ומשויירת:

תיתיב גביה ממה נפשך · דהא אחרונה לא פסלה לה עליה דאם שניהן קטיות אין האחרונה פוסלת הראשונה דאין אחר ביאה כלום ואם זו (קטיה) וזו אינה קטיה אינן צרות זו לזו אלא חדא קטיה ומשויירת וחדא ספק ומדרב שמעון דחרשת היא הקטיה והמשויירת וקטנה ספק משום הכי תנא החרשת בגט דלמא קטנה קטיה היא לגמרי ועדיפא מחרשת ופסלה לה חלילתה עליה: **מא קטיה מיא** · ותו ליכא זיקה (ג) אבתרייתה: **נכריה בעלמא היא** · ולא פסלה לה חלילת קטנה: **(וליטעמיך) קטנה אמאי ממתין ופסלוך** · ישאנה מתחלה ותשב אצלו ממה נפשך: **חרשת במאי מיפוק** · הא לאו בת חלילה היא ורב הקנתא לתרוייהו קתני ואי קשיא מתניתין דקתני בא על הקטנה וחזר ובא על החרשת פסל את הקטנה אמאי פסלה הואיל ונסבה בריאה תיפוק חרשת בגט וקטנה תיתיב גביה ממה נפשך כדאמרן ואיכא תקנתא לתרוייהו תריץ מתניתין משום גזירה דלמא אתי למיבעל חרשת בריאה והכי נמי מתרץ לה בברייתא לקמן: **כדקא מתרץ רבי** · חרשת קטיה ומשויירת קטנה קטיה ואינה קטיה: **מה בעלה של קטנה חרשת יוצאה בגט** · דזיקת קטנה אוסרתה עליו דחרשת קטיה ומשויירת וקטנה שמא קטיה לגמרי והויא לה חרשת אחות זקוקתו: **קטנה אינה בגט** · דזיקת חרשת אחותה אוסרתה שמא קטנה אינה קטיה כלל והויא כמפותה וחרשת קטיה ומשויירת והויא לה אשתו אחות זקוקתו: **וחרשת אסורה לעולם** · לכוסה אי אפשר שמא קטנה קטיה היא וזו אחות גרושתו ואין זקוקה לו ואפילו מתה קטנה אחר כך ופקע איסור אחות אשה אסורה משום אשת אח הואיל ובשעת גפילה נפטרה ממנו ובחלילה אי אפשר דלאו בת חלילה היא: **ואם עבר ובא על החרשת** · אחר שגירש הקטנה נותן לה גט והותרה לשוק ממה נפשך אי קטנה קטיה הואי נפקא לה הך מרישא משום אחות אשה והך כניסה זנות בעלמא היא ואי קטנה לאו קטיה היא שפיר ייבם: **אמאי נותן לה גט והותרה** · הא איכא למימר דלמא חרשת קטיה היא לגמרי לאחיו וזקוקה לו וקטנה לא דחיא לה דקטיה ומשויירת היא ובחלילה פסולה שהרי אחות אשה במקצת היא ובחלילה פסולה לא פטרה מייבום ולריכה גט לביאתו וחלילה לזיקתו וחרשת לאו בת חלילה היא: **ר' נחמיה** · בפרק ר"ג (לעיל דף כ:): **יפומות** · משום קטנה נקט: **נאמרו שניהן עליו** · אע"ג דקטנה מדינא לא מיפסלא עליה משום ביאה דחרשת ממה נפשך אי קטנה קטיה ליכא מידי בתר ביאתה ואי לאו קטיה היא נכרית בעלמא היא אפ"ה אסורה כדמפרש לקמן משום גזירה דלמא אתי למיעבד איפכא ובעיל חרשת בריאה ובחלת קטנה פסלה לה דשמא קטיה היא כולה ואתי למימר נמי תיתיב חרשת גביה: **חרשת יוליא בגט** · ושריא ממה נפשך אי קטנה קטיה היא מיפטרא חרשת בביאתה דקטנה ואי לאו קטיה היא פטורה בביאה דידה: **קטנה אמאן כו'** · כדמפרש טעמא: **אי אמרת בעלמא** · רישא גבי אחות דקתני אם בא על החרשת נותן לה גט והותרה משום דחרשת קטיה ומשויירת וקטנה קטיה ואינה קטיה וממה נפשך חרשת בתר גיטא מיפטרא אי משום אחות אשה אי משום יבומה שהיה בהיתר שאחותה לא היתה קטיה אבל אי הוה אמרינן איפכא קטנה קטיה היא ומשויירת וחרשת ספק הו לא מיפטרא חרשת בגט דלמא קטיה היא ולא נפקא משום אחות אשה שקנין אחותה הקטנה משויירת ובביאתה נמי לא מיפטרא דביאה פסולה היא שהרי אחות אשתו היא ומתני' רבנן היא ומ"ה קתני סיפא גבי נכרית קטנה בעיא חלילה ואע"ג דממה נפשך ביאתה בהיתר הואי וגיטה גט גמור משום גזירה דלמא קדים ובעיל חרשת בריאה ואתי למימר נמי תרוייהו ליפקו בגט וקטנה שהיא אחרונה לא סגי לה בגיטא דלמא קטיה היא ורמיא קמיה דלא איפטרא בביאת חרשת המשויירת ובביאה דידה נמי לא מיפטרא דביאה פסולה היא דקא עליה באיסור שני בתים: **אלא אי אמרת קטנה קטיה ומשויירת** · וחרשת ספק ומרישא דקתני באחותו אם בא על החרשת נותן לה גט והותרה שמעינן דביאה פסולה פוטרת סיפא בנכרית אמאי קטנה בעיא חלילה בשלמא אפוקי מפקינן לה מיניה דלמא חרשת אחרונה קטיה כולה ופסלה לה מילויה אלא בגיטא איסגי לה דביאת עצמה פוטרתה דביאה כשרה היא ואי נמי תשיב לה פסולה משום דקיימא זיקת חרשת דאיכא למימר קטיה הא א"ר נחמיה ביאה פסולה פטרה: **מרישא נמי** · גבי אחותו: **מ"מ דרבנן מיא** · דקתני גבי מת בעלה של חרשת אם בא על החרשת נותן לה גט וגבי מת בעלה של קטנה דקתני קטנה תמתין ולא קתני אם בא על הקטנה נותן לה גט והותרה אלמא רבנן היא ומ"ה לא נפקא בגט דביאתה פסולה דחרשת קטיה במקצת ווו אסורה משום אחות אשה ומייבום לא מדחיא דלמא קטנה קטיה כולה וקנין משויירת דאחותה לא דחי לה: **דלית לה מקנתא דמיפרא** · דקתני בה וחרשת אסורה לעולם: **מתני'** לא

תיתיב גביה ממה נפשך · פירש בקונטרס ואי קשיא מתני' הבא על הקטנה ואחר כך בא על החרשת פסל את הקטנה ואמאי לא אמר תיתיב גביה הקטנה ממה נפשך אי קטיה היא קטיה היא ואי לא נכרית בעלמא היא ותירץ דגזרינן דלמא בעיל חרשת בריאה כדלקמן בברייתא וקשה דקתני בברייתא ואם בא על החרשת נותן לה גט והותרה ואמאי לא גזרינן בא על החרשת אמו מת בעלה של קטנה ובא עליה דלא משתרי בגט אלא בחלילה דביאה פסולה לא פטרה כי היכי דגזרינן במתני' ומא כיון שלא היה תקנתא לחרשת לא רצו לאסרה איסור עולם:

הויא לה ביאה פסולה ולא פטרה · ות"ת התינח לעיל פרק ר"ג (דף כ:) דביאה פסולה לא פטרה דגזרינן ביאה אחר הגט אמו ביאה אחר חלילה אבל הכא מאי חשש איכא וי"ל דהכא נמי אי פטרה אמרי דביאת חרשת ביאה כשרה היא ואע"פ שהיא אחר ביאת הקטנה ואתי לאיתטפי בגדולה שאחר שבא על הגדולה יחזור ויבא על אחותה: לאחר

הגהות הב"ח

(ג) גמ' כב מסדא אליבא דבב חרשת כו' דאמרי' אי שני אחיות (יהומות) תז"מ וכ"ב ס"ל אין זה: (ב) רש"י ד"ה הא קטיה וכו' זיקת אבתרה סס"ד:

מסקנא דשמעת' חרשת קטיה ומשויירת קטנה קטיה ואינה קטיה והא דתנן חרשת וקטנה בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו על החרשת פוסל את הקטנה בדין היא דלא פסל הקטנה ממ"נ אי קטנה קטיה היא אין ביאת האח ביאה כלום ואי לאו קטיה היא נכרית בעלמא קא נסיב · אלא להכי פסל את הקטנה שהיא ראשונה דלמא קדים ובעל חרשת בריאה: תניא ב' אחים נשואים ב' אחיות קטנה וחרשת מת בעלה דקטנה חרשת יוצא' בגט וקטנה תמתין עד שתגדיל ותחלוץ מת בעלה של חרשת קטנה יוצאה בגט וחרשת אסורה לעולם ואם בא על חרשת נותן לה גט והותרה אלמא חרשת קטיה ומשויירת וקטנה קטיה ואינה קטיה ג) וה"ל ביאת קטנה ביאה פסולה ולא (פנויה) [פטרה]:

ג) נראה דל"ל דאי אמרת חרשת קטיה ואינה קטיה וכו' סו"ל ביאה דחרשת ביאה פסולה ולא פטרה: